

A Néphagyomány, mint turisztikai és vidékfejlesztési érték A népi kultúrával kapcsolatos programok, képzések eredménye Kiscsősz, a Somló térségében.

Eredmények, pozitívumok:

- **Helyben tartó erő**
- **Kulturális fejlődés, kultúraápolás**
- **Helyi emberek értékrendjének, igény szintjének fejlődése**
- **Példaértékű programok, melyek nevelik a rendezvények szervezőit**
- **Turisztikai fejlődés**
- **Összefogás a közös érdek mentén településvezetők, vidékfejlesztők körében**
- **Hosszútávra tervezhető fejlődési irány**
- **Programlehetőségek a helyben élők számára**
- **Új közösségek kialakulásának táptalaja**

A térség jelentős kulturális szervezetei és az általuk végzett tevékenység

Az Élő Forrás Hagyományőrző Egyesület munkájának bemutatása

Az Élő Forrás Hagyományőrző Egyesület évtizedes fennállása óta a magyar néphagyomány kutatását, átörökítését tekinti fő feladatának. E-célok mentén végzi tevékenységét, szervezi, bonyolítja programjait. Munkája évről-évre egyre szerteágazóbb, sokszínűbb lett, melynek eredményeként a szervezet mára az egész magyar nyelvterületen, sőt több távoli országban is ismertté vált.

Tevékenységünk részterületei:

Képzések, táborok

Rendszeresen szervezünk néptáncos továbbképzéseket. A képzések tematikája változó. Gyakran választunk egy-egy tájegységről ismert táncanyagot. Ilyenkor a gyakorlati oktatásra helyezzük a hangsúlyt. A néphagyománnyal kapcsolatos elméleti ismeretekről is tartottunk képzéseket, így például pedagógusok számára népi gyermekjátékokat, játékdalokat, módszertani információkat oktattunk. Különleges érdeklődés kíséri a már több alkalommal megtartott szakmai beszélgetéssorozatot, melyet Furik Rita elismert folklorista, koreográfus vezet. Erre a programra az ország minden részéről érkeztek táncoktatók, együttes vezetők. A nyári időszakban több szakmai tábor is bonyolítunk, melyek fő helyszíne a székhelyünk, Kiscsősz. E táborok egyre népszerűbbek, kedveltebbek. A programban a táncoktatás mellett módszertani beszélgetések, egyéb kiegészítő események kapnak helyet. A célközönségünk ezeken a táborokon főként a felnőtt korosztály.

Rendezvények

Szinte minden hónapra esik olyan népművészeti rendezvény, melyet Egyesületünk önállóan, vagy partnerségben szervez. Bekapcsolódunk a térség népművészeti programjaiba, segítjük a kistelepülések rendezvényeit, lehetőségeink szerint saját rendezvényeket bonyolítunk. Legjelentősebb rendezvényeink: Somló Hangja Fesztivál, Kiscsősi Pajtafesztivál (partnerségben), Bakony Népművészeti Találkozó (partnerségben), Farsangi Disznóvágás Kiscsőszön, Regölés Kiscsőszön.

Magyar-Magyar kapcsolatok

Évek óta bonyolítjuk és fejlesztjük „Hidak” programunkat. E tevékenységünk kezdetben arra korlátozódott, hogy határon túli magyar hagyományőrökkel építettünk kapcsolatot. Később ezeket a szervezeteket meghívtuk Magyarországra és közös eseményeket, konferenciákat, előadássorozatokat szerveztünk. Jelenleg egy honlap formájában reklámozzuk tevékenységünket (www.hidakforum.hu) a honlapon található információk a világ bármely tájáról elérhetők. Azért fontos ez, mert a honlap célja a távol élő magyarok megszólítása, a más országokban működő magyar népművészeti szervezetekkel való kapcsolattartás. Elmélyült kapcsolatot ápolunk Kanada, Amerika, Ausztria, Szlovénia (Muravidék), Szlovákia (Csallóköz), Románia (Erdély), Szerbia (Vajdaság) és Németország magyar néptáncosaival. Az Országos Táncháztalálkozóon megrendeztük a Minden Magyarok Tánca című programunkat, melyre száz fölötti résztvevő érkezett a világ különböző országaiból.

Múzeum

Nemrégiben adtuk át az UMVP III – as tengelye által támogatott Kiscsősi Interaktív Falumúzeumot. Ez az Intézmény a jövőben terveink szerint a rendezvényeink, képzéseink egyik fő színtere lesz. A múzeum folyamatosan látogatható. A térségre jellemző építészeti formák, eszközök mellett vendég kiállítások láthatók. A múzeum része az istálló, melyben élő, valóságos állatokkal mintázható a régi falusi gazdálkodó életmód. A kerti pajtát táncteremmé alakítottuk, így nyári táboraink kitűnő közösségi színtere lesz.

Apte Művészeti Egyesület – Néptáncosok Baráti Köre bemutatása

Egyesületünk térségünk legkorábban megalakult népművészeti civil szervezeteinek egyike. Bejegyzésünk (1994) óta egyre szélesebb palettán mozogva igyekszünk előbbre lendíteni a magyar népművészet, ezen belül különösen a táncos és zenei hagyományok ügyét. Bár eredetileg helyi hatású céljaink voltak, jelenleg az egész magyar nyelvterületre kiható programokat bonyolítunk, nagyon széles szakmai kapcsolatrendszerrel, partneri körrel rendelkezünk. Kezdetben Ajka városában tevékenykedtünk, segítettük, irányítottuk a helyi táncos szervezetek munkáját. Egyre népszerűbb rendezvényeink, oktatási, képzési programjaink arra sarkalltak bennünket, hogy más vidékek táncosait, zenészeit is megkeressük elképzeléseinkkel. Jelenleg több területen is tevékenykedünk, széles szakmai és területi hatókörrel:

Felnőtt művészeti csoportjaink magas színvonalon mutatják be a magyar nyelvterület népművészetét, beleértve a kisebbségek kultúráját is. Együtteseink az elmúlt években több száz alkalommal mutatkoztak be hazánkban és külföldön.

Oktatási tevékenységünk a szűkebb térségünkben közel ötszáz, különböző korosztályú táncost érint. Az általunk alapított művészeti iskolát most a magyarpolányi Önkormányzattal összefogva, együttműködve tartjuk fenn. Rendszeresen tartunk táncházakat, képzéseket.

Egyesületünk sok művészeti eseményt, fesztivált, nyári tábort szervez. Jelentős programunk a Kiscsősi Pajtafesztivál, évről-évre visszatérő táborunk a Táncos tehetségek tábora. Ezeket az eseményeket egyre nagyobb érdeklődés kíséri, ami azt mutatja, hogy jó utat választottunk céljaink megvalósításához.

Kiemelten foglalkozunk a térségi roma kultúrával, hiszen Devecser környékén magas a cigány lakosság aránya, akiknek igényük van saját művészetük megismerésére. A segítségünkkel működő Fláre Beás zenekar cigány tánccsoportot is működtetni kezdett, így a megyében egyedülként állítja színpadra a helyi cigányság muzsikáját és táncait.

Az elmúlt években sikerrel valósítottuk meg Üzenet Haza című programsorozatunkat. Az ország legkiemelkedőbb fiatal táncos és zenei előadóinak összefogásával jött létre a Wass Albert műve ihlette előadás, melyet Magyarország több települése mellett Erdély és a Felvidék magyar falvai is fogadtak. Erdélyi előadássorozatunk nagy örömet adott a közönségnek és az előadóknak egyaránt.

Népművészeti rendezvények egész évben a Somló térségében, Kiscsősz központtal

Farsangtól a karácsonyi ünnepkörig

Dezső Disznó a Mennybe megy

2013. február 9-én, szombaton ismét megrendezésre kerül a hagyományos Kiscsősi Farsangi Mulatság, melynek során Dezső Disznó a Mennybe megy.

Várható program:

Reggel nyolc óra tájban Dezső Disznó búcsúpercei

Dél előtt zenés koncolás és ebédfőzés

13.00 Orjaleves mindenkinek, akinek jut...

17.00 Álorczás felvonulás a Falu egyetlen utcáján, a Kocsma elé, ahol elégetjük a telet.

18.00 Farsangi műsor a Faluházban

19.00 Disznótoros vacsora...,

...ezt követően Farsangi bál

A nap folyamán és az esti bálban a Dűvő Zenekar muzsikál

Tavaszi fejlesztő néptánc tábor és Locsolóbál Húsvét hétfőn Vendégjárás a Tengerentúlról

A szokásos négy napos tavaszi tábor résztvevői 2013-ban a Veszprém-Bakony Táncgyűttes és az Ajka-Padragkút Táncgyűttes tagjai lesznek, összesen közel hetven fővel. A tábor a húsvéti hétvégét megelőző napokban, szerdától szombatig zajlik.

A tavaszi enyhülés lehetővé teszi, hogy húsvét hétfőn a kiscsősi Interaktív Faluház környékén töltsük vendégeinkkel az időt. A délelőtti locsolkodást délután népzenei koncert követi. A rendezvényre szeretnénk meghívni azokat a térségi kulturális vezetőket, térségfejlesztési szakembereket, akik a hosszú távú fejlődésben szerepet játszhatnak, valóban aktív, előre mutató tevékenységet folytatnak. A délután folyamán bárányételeket fogyasztunk, melynek elkészítésére Tőreki Zoltán helyi böllért, szakácmestert kérjük fel. Az ünnepi koncertet Németh Dénes és zenekara adja. Németh Dénes a Honvéd Együttes vezető prímásaként lett ismert muzsik, aki jelenleg a Felvidék és a Nyugat-Dunántúl legismertebb zenekarának vezetője. A programot este táncházzal zárjuk, melynek zenekara szintén Németh Dénesék lesznek.

Hagyomány már, hogy a húsvéti időszakban Kiscsőszön látjuk vendégül azokat a külföldi népi hagyományőrzőket, akik a tavaszi rendezvények kapcsán Magyarországra utaznak. Egyesületünk jó kapcsolatokat ápol amerikai, kanadai, németországi és más országokban működő néptáncgyűttesekkel. Az elmúlt évekhez hasonlóan idén is meghívjuk a térségbe az Országos Táncháztalálkozóra érkező barátainkat, akik az itt töltött néhány napban megismerkedhetnek a helyi turisztikai és gasztronómiai értékekkel és néptáncos munkájukhoz módszertani segítséget, de legfőképpen lelki megerősítést kaphatnak.

Bakony Népművészeti Találkozó Magyarpolány, 2013. május 17-18. (Pütkösd)

A rendezvény előélete

A Bakony Népművészeti Találkozó térségünk egyik legrégebbi visszatérő fesztiválja, mely a magyarpolányi Passió programjához kapcsolódó országos hatókörű táncos találkozó. A fesztiválon résztvevő együttesek száma átlagosan évi 12-15. Magyarország legtávolabbi részeiből is ellátogattak hozzánk táncegyüttesek, hagyományőrző csoportok (elekiek, horvátzsidányiak), de többször fogadtuk az erdélyi Pipacsok együttest, felvidéki hagyományőrzőket.

A rendezvény a pünkösdi ünnepkörhöz is kapcsolódik. Célunk, egy olyan zsűrizett táncfesztivál létrehozása volt, ahol nem kell az értékelő szakember haragjától és rosszindulatától tartani a résztvevőknek. A csoportok értékelést kaptak, de helyezéseket nem adtunk ki. A zsűri tanácsaival, a kívülálló szakember véleményével segítette a koreográfusokat. A fesztivál estéjén nagyszabású gálaműsort, táncházat tartottunk neves táncosok, népzenekelek részvételével. Ezen a gálán az együttesek nem szerepeltek, hiszen részben nekik szolt a műsor.

A nap délutáni szakaszában a Közép-dunántúli régió legkiválóbb gyerek szolistáinak és gyerek néptáncgyűtteseinek műsorát rendeztük meg minden évben. A fellépőket elkísérték pedagógusai, társai, rokoniak, így igazi régiós szakmai találkozókat valósultak meg. 2007-ben itt tartottuk az Örökség Egyesület regionális al-szervezetének találkozóját, minden évben itt ülésezik a Veszprém Megyei Néptánc Egyesület.

A közelmúltban az alábbi együttesek vendégeskedtek nálunk:

- Bartók Táncgyűttes Budapest
- Veszprém Táncgyűttes
- Honvéd Bakony Táncgyűttes
- Ajka-Padragkút Táncgyűttes
- Litéri Zöldág Táncgyűttes
- Szárazág Táncgyűttes
- Homokbödöge Táncgyűttes
- Kurácsi Táncgyűttes
- Sümeg Néptáncgyűttes
- Eleki Hagyományőrző Együttes
- Művészeti Iskola Homokbödöge Ifjúsági csoportja
- Táncol-Kodo Táncgyűttes Székesfehérvár
- Kinizsi Táncgyűttes Tapolca
- Garabonciás Táncgyűttes Komárom
- Pötörke Táncgyűttes Tata
- Angyalföldi Vadrózsa Néptáncgyűttes

A bemutatókat követően a Zsűri értékelést tartott a Pajtában. A Zsűri tagjai 2012-ben Gál-Dobos Beáta és Hahn-Kakas István voltak.

A rendezvényen gálaműsor formájában vendégszerepeltek a régióban kiemelkedő teljesítményt nyújtó gyermek, ifjúsági, felnőtt korosztályú szolótáncosai. Az esti órákban tavaly a budapesti Eszterlanc Zenekar és a Fláre Beás zenekar koncertjét élvezhették a vendégek.

Este táncházat rendeztünk a Pajtában, melyet a Zagyva Banda kísért.

Bakony Népművészeti Találkozó 2013. május 17-18. (szombat, vasárnap)

2013-ban az eddigieknek megfelelően az ország minden részére küldünk meghívást. Várhatóan legalább 10-12 együttes él a meghívással, így a résztvevők becsült létszáma 300 fő. Tekintettel a magyarpolányi pünkösdi rendezvények jó hírére nagy létszámú közönségre számíthatunk, akik nem csak a közvetlen környékről érkeznek, hiszen a színes összetételű program, a méltán nagyhírű Passiójáték nagy turisztikai vonzerővel bír. A falu vendégszerető lakossága jó partner az ilyen típusú programok szervezésében.

Az együttesek a reggeli órákban érkeznek, színpadbejárási lehetőséget kapnak. Az előadások helyszíne a Tájház udvarán felállított szabadtéri színpad, rossz idő esetén a Pajtaszínház. Az együttesek számára étkezést biztosítunk. A távolabbról érkezők szállást kérhetnek Ajkán, a Bánki Donát Szakközépiskola kollégiumában (ezt nekik kell téríteni).

A fesztivál fő zenekara a Zagyva Banda. Az Ő feladatuk azon együttesek lekísérése, akik zenekar nélkül érkeznek. Kísérik továbbá a szólisták gáláját és muzsikálnak az esti táncházban. Meghívott vendégeink eleki hagyományőrző táncosok, akik a teljes hétvégét Magyarpolányban töltik.

A szombati napot a néptánc mellett a kézműves népművészetnek szánjuk. Magyarpolányban régi hagyománya van a vásároknak, az értékes népművészeti portékák kelendőek, a vásárosok, kézművesek szívesen jönnek a faluba. A rendezvény helyszínén több mesterséget élő formájában mutatnak be az avatott mesteremberek. E programot a helyi Passió Egyesülettel karöltve szervezzük.

A szombati napot a Közép-dunántúli Régió kiemelkedő gyermek néptáncosainak fellépései színesítik. A régióban minden megye rendez szólótáncversenyt. E versenyek legügyesebb résztvevői kapnak meghívást Magyarpolányba. Ezen a napon gálaműsort rendezünk az ajkai, halimbai, csöglei, kertai, somlótásárhelyi és magyarpolányi gyermek néptáncsoportokkal is.

Vasárnap rendezzük a Bakony Népművészeti Találkozó felnőtt programját. Jelen pályázatunk a vasárnapi Bakony Népművészeti találkozó programjának támogatására irányul. Ezt a programot idén is zsűri értékeli. Szeretnénk a Megyénk népművészetének legkiemelkedőbb személyiségét, Ertl Pálnét a Zsűri tiszteletbeli elnökének felkérni. A további két tag Lőrincz Hortenzia és Hahn-Kakas István lesznek.

Az esti órákban a Dúvő zenekart és a Budafolk zenekart kérjük fel a közönség szórakoztatására. Mindkét banda egy-egy órás koncertet ad, majd a Zagyva Banda vezette táncházban is muzsikálnak.

Program

Egész nap kézművesség, játszóház, vásár a régió népművészeinek szervezésében

- 8.00-10.00 táncgyűttek megérkezése, színpadbejárás
- 10.00-13.00 táncoktatás a Faluházban – beszélgetés a csoportvezetőkkel, koreográfusokkal
- 13.00-15.00 ebéd
- 15.00 táncgyűttek színpadi bemutatói
- 18.00 zsűri értékelése a Pajtaszínházban
- 19.00 a Dűvő zenekar koncertje – fellépnek az eleki hagyományőrzők
- 18.00-20.00 vacsora
- 20.00 Budafolk koncert
- Táncház a Dűvő zenekarral

Táncos Tehetségek Tábora

Kiscsősz, 2013. június 23-28.

Előzmények:

A Táncos Tehetségek Tábora Egyesületünk egyik legnépszerűbb rendezvénye. Igyekeztünk úgy tervezni az oktatás színvonalát és a meghirdetésre kerülő anyagot, hogy az ifjú táncosok közül főként a tehetségesebbek kapjanak az iskolai munkához kiegészítést, plusz táncélményt. Természetesen senkit nem tiltunk el a jelentkezéstől azonban felhívjuk a figyelmet arra, hogy a táborban a kiegészítő programok mellett is a szokásosnál intenzívebb táncoktatás folyik. Szinte minden eddigi táborban két táncanyagot sajátíthattak el az érdeklődők. A kezdeti időszakban 40-50 fős létszám jellemezte a táborot. Az elmúlt években már két turnust kellett rendeznünk a magas jelentkezői létszám miatt.

Kiscsősz bemutatása

Kiscsősz az elmúlt néhány évben táncos körökben egyre többet emlegetett településsé vált. A falu a Közép-Dunántúl nyugati csücskén, a Somló hegy lábánál, a városoktól és a fő közlekedési útvonalaktól távol fekszik. A környék legkisebb települése, lakóinak száma alig haladja meg a százat. A falu – elzártságának köszönhetően – megőrizte régies szerkezetét, környezetét. A határban szántók, kaszálók, akácerdők tanúskodnak a gazdálkodó életforma jelenlétéről. A legtöbb háznál ma is színes állatforgatag segít a napi „betevő” előteremtésében. A térség egyetlen települése, amely nagyobb létszámú tehéncsordával rendelkezik.

A lakók nagy része hagyománytisztelő, vallásos ember, akik szívesen látják a vendégeket. A táncos – zenés néphagyományt már nem művelik, de nagyon szeretik. A faluban több berendezett régi vendégház van, ezekben helyezzük el a tábor résztvevőit. Az étkezést a vendégházak gazdái valódi falusi ételek készítésével segítenek megoldani.

A tábor programja

A meghirdetésben ügyelünk arra, hogy ne zárjunk ki egyetlen érdeklődőt sem, viszont igyekszünk megtalálni azt a célcsoportot, akik valóban alkalmasak egy táncanyag magas szintű elsajátítására. A gyerekek a felső tagozatos korosztályát hívjuk meg. Esetenként volt példa 15-16 évesek jelentkezésére is, természetesen őket is szívesen fogadjuk. A táncoktatás mellett természetesen egyéb közösségépítő, szabadős programokat is tervezünk. Ezek a programok kapcsolódnak a helyi kultúrához, a térség környezeti értékeihez. A tábor résztvevőinek várható létszáma 60 fő. Ez meghaladja az eddig fogadott létszámot, de idén már lehetőségünk lesz egy külön felépített sátorban osztott csoportos foglalkozásokat tartani. Mindemellett a felhívásban kérjük az oktatókat, hogy főként a kiemelkedő tehetségű táncosaiknak ajánlják a lehetőséget. Amennyiben a létszám a tervezettet meghaladja, még egyszer megrendezzük a tábort azonos programmal és azonos feltételekkel.

Az idei tábor anyaga:

Vitnyédi Táncok (Hahn-Kakas István, Tombor Beáta)

Vajdaszentiványi táncok (Kádár Ignác, Nagypál Anett)

Felnőtt táborvezetők:

Kádár Ignác (Örökös Aranyasarkantyús táncos, a Népművészet Ifjú Mestere)

Nagypál Anett (az Ajka-Padragút Táncgyűttes tánckarvezetője)

Hahn-Kakas István (Örökös Aranyasarkantyús táncos, a Népművészet Ifjú Mestere)

Tombor Beáta (Örökös Aranygyöngyös táncos, a Népművészet Ifjú Mestere)

Kovács Norbert (Örökös Aranyasarkantyús táncos, a Népművészet Ifjú Mestere)

Gaschler Beáta néptáncoktató, foglalkozásvezető

Borbács Magdolna pedagógus, foglalkozásvezető

Vargáné Földházy Ildikó táncpedagógus, foglalkozásvezető

Varga István táncpedagógus, foglalkozásvezető

Napi program:

Június 23. vasárnap

12.00-ig	érkezés, szállás elfoglalása
13.00	ebéd
14.30	megbeszélés, bemutatkozás
15.00-18.00	táncoktatás
19.00	vacsora, majd ismerkedési est, tánc

Június 24. hétfő

8.00	reggeli
9.00-12.00	táncoktatás
13.00	ebéd
15.00	lovaglás és íjászat Kertán, a Magyar Fogyatékosok Lovassport szövetsége segítségével
20.00	vacsora, daltanulás tábortűznél

Június 25. kedd

8.00	reggeli
9.00-12.00	táncoktatás
13.00	ebéd
15.00-17.00	táncoktatás
17.30-19.00	Kézműves foglalkozás a Falumúzeumban, hagyományos használati eszközök készítése természetes alapanyagokból, a falu lakóinak segítségével (csuhé papucs, kötélverés, kosárfonás)

Június 26. szerda

8.00	reggeli
9.00-12.00	Kovácsolás, patkókészítés, bőrözés, kosárfonás, korongozás sümegi kézművesekkel, kirándulás Borbács László erdei házához, környezetismereti foglalkozás, botvágás
13.00	ebéd
14.00-18.00	Kovácsolás, patkókészítés, bőrözés, kosárfonás, korongozás sümegi kézművesekkel, kirándulás Borbács László erdei házához, környezetismereti foglalkozás, botvágás
19.00	vacsora, daltanulás

Június 27. csütörtök

8.00	reggeli
9.00-12.00	táncoktatás
13.00	ebéd
14.00	pásztorbotkészítés (fiúk), az erdőben vágott botokkal tűz mellett. Népi öltözetek megfelelő viselése, felöltése, hajfonás hagyományos módjai (lányok)
19.00	vacsora, daltanulás, közben botmelegítés a tábortűznél

Június 28. péntek

8.00	reggeli
9.00-12.00	táncoktatás
13.00	ebéd
15.00	táncoktatás
18.00	az Ajka-Padragkút Táncegyüttes táncbemutatója
19.00	vacsora, majd táncház a Zagyva Bandával

Június 30. szombat

8.00	reggeli, majd hazautazás
------	--------------------------

Gyakorló néptáncosok és táncoktatók tábora, Dúvő népzenei tábor Kiscsőszön 2013. július 7-12.

Előzmények

Egyesületünk évek óta építi, alakítja a kiscsősi kulturális élet különböző részterületeit. Más szervezetekkel együttműködve rendezvényeket, értékmentő programokat, táborokat bonyolítunk. A Gyakorló Táncosok és Táncoktatók Táborát hosszú ideje évről-évre megrendezzük. A kezdeti időszakban úgy éreztük, hiányt pótolunk ezzel a programmal, hiszen a jelentősebb táborok nagy része családoknak, műkedvelőknek is nyitott, így a haladó táncosok számára szakmailag kevesebbet nyújt a vártnál. Az általunk szervezett táborban nincs kezdő csoport, a jelentkezőknek fel kell készülni arra, hogy az oktatók nagy tempót diktálnak és hangsúlyt helyeznek a táncok – külön figyelmet és nagyobb felkészültséget igénylő – apróbb stílusjegyeinek, „finomságainak” megismertetésére. Az évek során kialakult a visszajáró oktatói kör. Ezek a Mesterek az ország legelismertebb szakemberei közül valók, tudásukat a néptánc mozgalom elismeri.

2012-ben új programrésszel bővült az esemény. Első alkalommal tartottunk hangszeres népzenei oktatást. A Dúvő Zenekar tagjai, Hrúz Dénes, Hrúz Szabolcs, Nagy Zsolt, Mohácsy Albert vonós hangszereken oktatta két tájegység (Sóvidék és Gömör) népzenejét. A tábor így az eddigi létszámhoz képest több, mint harminc zenésszel bővült, ami nagy hangulati és szakmai előrelépést jelentett. A zenészek számára megfelelő minőségű sátorozó helyet alakítottunk ki, így a plusz szállásigény sem jelentett problémát.

A tábor programja

A tábort július 7-12-ig rendezzük, két napos kurzusokkal.

Az oktatásra terveink szerint Szabó Szilárdot, Németh Ildikót, Busai Norbertet, Busai Zsuzsannát, Kádár Ignácot, Nagypál Anettet kérjük fel (változás a személyekben és a táncanyagban is elképzelhető).

Az oktatópárosok két naponként váltják egymást, tehát egy-egy táncanyagra összesen négy próbát szánunk. Fontos célunk, hogy a résztvevők a szokásosnál magasabb színvonalon, nagyobb mélységben ismerjék meg a tanított anyagokat, így a tábort kifejezetten gyakorlott táncosoknak és táncoktatóknak ajánljuk.

A tábor utolsó két estéjére zenekaros kíséretű táncházat tervezünk, ahol a tanult anyagok improvizálására helyezzük a hangsúlyt. A résztvevők várható létszáma 60 fő. A

jelentkezéseket beérkezési sorrendben fogadjuk, emellett a meghirdetésben is igyekszünk a valódi célközönséget megcélozni.

Részletes program

I. szakasz - Szabó Szilárd és Németh Ildikó – Dél Alföld táncai

Július 7.

10.00-ig	érkezés, szálláshelyek elfoglalása
10.00-13.00	táncoktatás
13.30	ebéd
15.00-18.00	táncoktatás
19.00	vacsora
20.00	eredeti anyagok vetítése
21.00	táncház a népzenei táborosokkal

Július 8.

8.00	reggeli
9.00-12.00	táncoktatás
13.00	ebéd
15.00-18.00	táncoktatás
19.00	vacsora
19.30	borkóstoló a Somlón
21.00	táncház a népzenei táborosokkal

II. Szakasz – Kádár Ignác és Nagypál Anett – Gyergyói Táncok

Július 9.

8.00	reggeli
9.00-12.00	táncoktatás
13.00	ebéd
15.00-18.00	táncoktatás (délután zenekari kísérettel)
19.00	vacsora
20.00	eredeti anyagok vetítése
21.00	táncház a népzenei táborosokkal

Július 10.

8.00	reggeli
9.00-12.00	táncoktatás
13.00	ebéd
14.00-16.00	táncoktatás
16.30	kirándulás Borbács László erdei házához, vadvörkölt készítése
19.00	vacsora az erdőben
20.00	táncház a népzenei táborosokkal

III. Szakasz – Busai Norbert és Busai Zsuzsanna – Magyarpalatkai táncok

Július 11.

8.00	reggeli
------	---------

9.00-12.00	táncoktatás
13.00	ebéd
15.00-18.00	táncoktatás
19.00	vacsora
20.00	esti pajtakoncertek megtekintése, táncház
Július 12.	
8.00	reggeli
9.00-12.00	táncoktatás
13.00	ebéd
14.00-17.00	táncoktatás (délután zenekari kísérettel)
18.00	részvétel a Kiscsőszi Pajtafesztivál nyitóprogramjában, majd vacsora, pajtakoncertek megtekintése
21.00	táncház

Dűvő Népzenei Tábor – Kiscsősz, Interaktív Faluház

A Dűvő Együttes 2013-ban második alkalommal hirdeti meg népzenei táborát Kiscsősön. Az idei tábor minden várakozást felülmúlt. Több korosztályból, több, mint harminc zenész vett részt a programban, ahol két zenei anyaggal is foglalkoztak. A kiváló hangulatú esemény nagy szakmai előrelépést is eredményez, hiszen a tánchoz muzsika, a muzsikához tánc dukál. Ebben az együttműködésben a két táborrész résztvevői egymást segítve, közös esti táncházakat tartva haladnak a kiválasztott anyagokkal.

Természetesen a fő cél a magyar népzene alapjainak elsajátítása a zenekar által használt hangszeren.

A táborban kizárólag vonós hangszeroktatás lesz. Hegedűn, brácsán, nagybőgőn tanulhatnak kezdő és haladó zenészek.

Oktatók: Hrúz Dénes – hegedű, Hrúz Szabolcs – hegedű, Nagy Zsolt – brácsa, Mohácsy Albert – nagybőgő.

A szállást sátorozás formájában biztosítjuk. Korlátozott létszámra közös sátrat tudunk biztosítani, emellett célszerű lesz saját sátrat hozni. Megfelelő tisztálkodási lehetőség, illemhelyek rendelkezésre állnak, ezeket bérelt mobil wc-kben és épített tusolókban oldjuk meg.

Étkezés a Faluban lesz, napi három alkalommal. Oktatás az Interaktív Faluház helyiségeiben és udvarán.

A tábor célcsoportja: a magyar népzene kedvelő kezdő és haladó zenészek. Korosztályt nem határozunk meg, de 14 évnél fiatalabbak csak szülői (oktatói) felügyelettel vehetnek részt a rendezvényen.

Napi program:

Reggeli

9.30 – 12.30 zeneoktatás

Ebéd

15.00 – 18.00 zeneoktatás

Vacsora

20.00-tól esti beszélgetések, muzsikálás

A tábor a Kiscsőszi Pajtafesztiválba torkollik, mely vasárnapig tart. Esténként közös táncházat tartunk a néptáncos tábor résztvevőivel.

A résztvevő népzenei táborozók várható létszáma: 40 fő

A táborban Kilyénfalvi Gábor hangszerkészítő mester díjmentesen vállalja, hogy a résztvevők hangszerein kisebb, helyben elvégezhető javításokat, beállításokat eszközöl.

IX. Kiscsősi Pajtafesztivál 2013. július 11-14.

Előzmények

A Kiscsősi Pajtafesztivál immár nyolc alkalommal került megrendezésre. A rendezvény szakmai körökben országosan ismertté vált, a népzene és táncosok egyik legkedveltebb nyári szakmai eseménye. Kezdetben kizárólag népzenei koncerteket rendeztünk, később egyre több néptáncsoport kapcsolódott be előadásaival. A program időtartama négy napra emelkedett. Csütörtökön és pénteken a kora-esti – esti órákban, szombaton és vasárnap egész nap zajlanak az események. A programok helyszínei a Falu különböző pontjain vannak. A helyszínválasztásnál fontosak voltak a környezeti adottságok is, így a falu lehangulatósabb helyszínein folynak az események. A pajták előtt, diófák alatt ülő közönség erősítés, technikai beavatkozás nélkül hallgathatja a magyar népzene. Az Iskolaerdő szélén felállított szabadtéri színpadon néptáncsoportok, zenekarok közös gálaműsorai zajlanak pénteken és szombaton este. A késő esti órákban táncházban mulathatnak a felnőtt résztvevők. A 2012. évben nemzetközi kapcsolataink révén a bécsi Délibáb, az erdélyi Kékiringó és a montreali Bokréta néptáncgyűttesek is részt vettek a programon, így valódi nemzetközi magyar-magyar találkozónak vált az esemény. Szintén újdonság, hogy programhelyszínként szerepelt a közeli Kispirit település központi parkja.

Program

2013-ban is a megszokott időpontban, július második hétvégéjéhez igazodva rendezzük meg a programot (július 11-14.)

A rendezvény az előző évekhez hasonlóan zajlik. Szeretnénk, ha a kialakult hangulati töltöttség és a megszokott programösszetétel alapjaiban nem változna. A műsorok között kizárólag autentikus magyar zenei és táncos programok, egyházi (templomi) események és hagyományhoz kötődő kiegészítő programok lehetnek. Szeretnénk, ha Kispirit település jövőre is helyszínnel szolgálna a program egyes részeihez.

A helyszínek az eddigiekhez hasonlóan a falu területén:

- Magdi Portája
- Gyöngyi Pajtája
- Cimbi Diófája
- Múzeumpajta
- Iskolaerdei színpad
- Legelő

Új helyszín: Kispirit – Régi Iskola parkja

A program kapcsolódik a gyakorló táncosok és táncoktatók, illetve a Dűvő zenekar táborához, mely a megelőző időszakban zajlik a faluban.

A célközönség:

Fontosnak tartjuk, hogy a térség falvaiban élő emberek érdeklődését felkeltsük a magyar népművészet iránt. Érdekes volt megfigyelni, hogy a rendezvény előbb tett szert országos hírnévre, minthogy a környező kisfalvak lakói látogatni kezdték volna. Célunk, hogy a falusiakat visszaneveljük az értéket képviselő kulturális események látogatására. Az utóbbi évek tapasztalatai alapján jó úton járunk. A környék lakói büszkéek arra, hogy a régi időket idéző programok zajlanak Kiscsöszön és egyre többen látogatnak el a faluba.

A népzene és néptáncot kedvelő, ismerő, művelő közönséget az ország teljes területéről igyekszünk megszólítani, természetesen a határon túli magyarságnak is hirdetjük a programokat. Igyekszünk a látogatottságot a falu méretének megfelelő szinten tartani, ezért a reklámozást módszeresen, a célközönséget megszólítva végezzük. A várható látogatói létszám a négy nap alatt 3-4000 fő. Belépőt egyetlen programra sem kell fizetni.

A résztvevők köre:

A pajtakoncertek előadói a tavaszi időszakban fogják jelezni részvételi szándékukat, így a teljes fellépői kört még nem tudjuk közölni. Szűkebb együttműködői körünkből mindenképpen számíthatunk több zenei és táncos előadóra.

Pajtakoncert és táncház kíséret formájában számítunk a Zagyva Bandára, a Tegnap zenekarra, a Dűvő zenekarra, a Fláre Beás zenekarra és még jó néhány kiemelkedő muzsikusra. Táncos előadóként biztosak lehetünk az Ajka-Padragkút Táncgyűttes, a Sopron Néptáncgyűttes a celldömölki Kemenes Néptáncgyűttes, a Magyarpolányi Alapfokú Művészetoktatási Intézmény Néptáncsoportjainak részvételében. Emellett más néptáncosok fellépését is tervezzük. Jövőre ismét szeretnénk külföldi magyar együtteseket, táncosokat, zenészeket fogadni. Terveink szerint a Felvidékről és Németországból hívunk csoportokat.

A program megvalósítása

A résztvevők számára a falu lakóinak segítségével étkezést, ellátást, szállást biztosítunk. Fontos, hogy a rendezvényt a helyiek is magukénak érezzék, ezért olyan eseményeket is szervezünk, amelyeknek

Ők a résztvevői, lebonyolítói. A helyi asszonyok búcsúi süteményeket sütnek, melyekkel a közönség előtt versengenek, gyógyteákat kóstoltatunk, falusi munkafolyamatokból versenyt rendezünk.

Tervezett program:

július 11. csütörtök

19.00 Pajtakoncert – Múzeumpajta
20.00 Pajtakoncert – Múzeumpajta
21.00 Táncház – Múzeumpajta

július 12. péntek

17.30. Nyitótánc a Kocsma előtt a Gyakorló táncosok és táncoktatók és zenészek tábora résztvevőivel
18.30 Pajtakoncert – Magdi portája
20.00 Pajtakoncert – Gyöngyi Pajtája
21.00 Iskolaerdei Gála
23.00-tól Táncház

július 13. szombat

10.00-tól hagyományvásár és kiállítás a Múzeum udvarán, Kultúrpiknik művészek, kulturális szakemberek és politikusok részvételével (szigorúan civilben).
10.00 Tejkóstolás Üveges Zsoltnál
11.00 Kiscsősi Népi Olimpia (Múzeumkert)
14.00 Süteménykóstolás, teakóstolás
15.00 Régi magyar zsoltárénekek hangversenye a Templomban
16.00 Táncműsorok Kispiriten
18.00 Pajtakoncert – Gyöngyi pajtája
19.00 Pajtakoncert – Magdi portája
20.00 Pajtakoncert – Cimbi diófája
21.00 Iskolaerdei gála
23.00 Táncház

július 14. vasárnap

11.00 Karikázó a Templom előtt, ahogy régen.
13.00 Cigányzene a Kocsma előtt Sallai Flóriánnal és zenekarával
14.00 Térségi népdalkörök énekes műsora a Kocsma előtt
16.00 Pajtakoncert – Magdi portája
17.00 Pajtakoncert – Cimbi diófája

A látogatók díjmentesen tekinthetik meg a Kiscsősi Interaktív Falumúzeum kiállítását, ajánljuk számukra a kispiriti kovácsműhely, az iszkázi Nagy László Emlékház kiállításait.

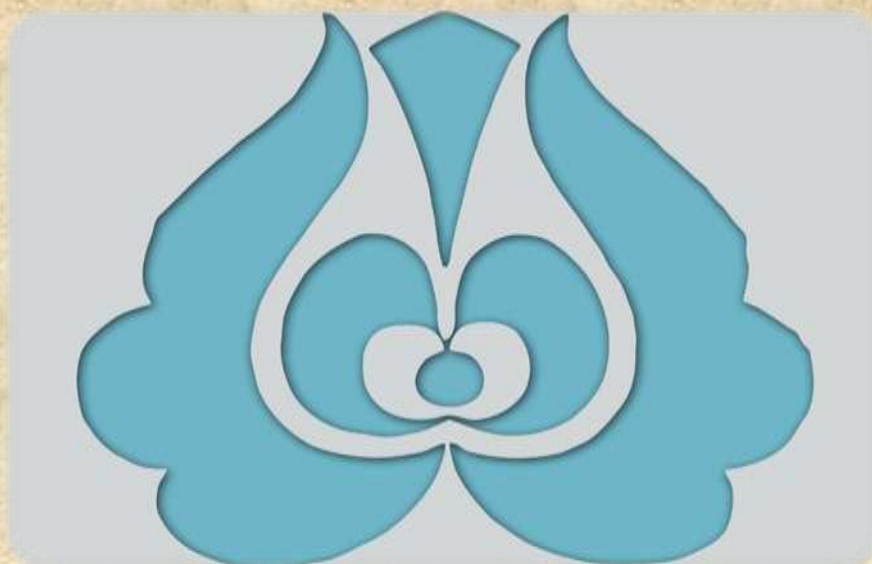
A jó zene és a szép borok fesztiválja

Immár négy éve, hogy a Somlói Térség több közéleti szereplőjének összefogásával létrejött az első Somló Hangja Fesztivál. Az esemény olyan térséget igyekezett életre kelteni, ahol a kultúra szereplői és produktumai erősen kallódóban voltak. Alig működtek művészeti csoportok, közösségek, a kultúrházakat szinte kizárólag az utazó alkalmi árusok használták, az emberek egyetlen közösségi tere a vendéglő volt.

A Somló fellelhető hagyományokban gazdag, évszázados értékekkel rendelkező, szunnyadó vidék. A Hegy borászai mostanság kezdenek ráébredni arra, hogy a többi borvidék már rég felismerte az összefogásban, a helyi értékek védelmében és a szélesebb rétegekre is ható közösségi eseményekben rejlő lehetőségeket és ezeket kiaknázva igen hatékonyan propagálják boraikat, turisztikai kínálatukat. A Somlón – több helyi hatású – program után a Somló Hangja Fesztivál volt az első esemény, amely túlmutatott a kistérség határain. A rendezvény szervezői a helyi emberek kulturális szokásaihoz, érzékenységéhez igyekeztek kijelölni a programok fő vonulatát. A legnagyobb szerepet a népi alapú világzene, az autentikus népzene és az értékes jazz muzsika kapja. A kiegészítő programokban nagy hangsúly kerül a családok, kisközösségek kikapcsolódásának lehetőségére és a helyben fellelhető, termelői értékek bemutatására, népszerűsítésére.

„HIDAK” MAGYAR – MAGYAR KULTURÁLIS TALÁLKOZÓ

Kiscsősz, Doba

Népművészet a Somló Hangja Fesztiválon

A Somló Hangja Fesztivál a térségünk legjelentősebb művészeti eseménye. Idén negyedik alkalommal került megrendezésre Dobán, az Erdődy Kastély parkjában. Az ötvenhektáros őspark, természetvédelmi terület és a pompás kastély épületrendszere csodálatos környezetet biztosít a rendezvénynek. A művészeti produkciók – főként koncertek három színpadon zajlanak négy napon át, naponta színpadonként több fellépővel. A színpadi eseményekhez társulnak a hagyományos életmódhoz kapcsolódó játékos, családi, népi sportjátékos, színi előadásokkal tarkított programrészek.

A fesztivál nagy erénye, hogy megszólítja a térség lakóit is, számukra is érthetővé, befogadhatóvá teszi a népzenei és a népzenei alapú világzenei kultúrát, bevonja részesévé, szervezőjévé teszi a helyi embereket. Emellett fontos eredmény, hogy élénkíti a térség turizmusát, gazdasági életét, ezáltal kedvet ad a fiatalok helyben maradásához, mások ide költözéséhez. Ezek a jelek már három sikeres programsorozat után is egyértelműen tapasztalhatók. A rendezvény megkoronázza a térség népművészeti eseménysorozatát, mely a tavaszi ajkai néptánc találkozókkal kezdődik, majd a Polányi Pütkösd és Bakony Népművészeti Találkozón, a Kiscsősi Pajtafesztiválon át a Somló Hangjába torkollik. Érdekes tapasztalni, hogy a laikusnak mondható közönség nem unja a népi kultúra ilyen sűrű megjelenését, éppen ellenkezőleg, a Somló Hangján csúcsosodik ki a látogatottsági mutató. Ez az esemény lehetővé teszi, hogy az ismert és elismert hazai előadóművészek mellett a térség amatőr művészeti csoportjait is fogadjuk, méltó körülmények között, hálás, értő közönség előtt szerepeltessük.

Hidak Magyar – Magyar Kulturális Találkozó

Célunk, hogy a fent bemutatott két eseményhez kapcsolódva egy olyan nemzetközi magyar együttlételet valósítsunk meg, mely a kiváló hangulat mellett magyarországi közös élményeket, szakmai újdonságokat és új kapcsolatokat ad a határokon túlról érkező magyaroknak. A fesztiválok kiváló bemutatkozási, fellépési lehetőséget biztosítanak vendégeinknek. Emellett lehetőségük nyílik a megelőző időszak kiscsősi tánc táborában való részvételre, melyben kiváló hazai oktatóktól tanulhatnak. A programok során törekszünk arra, hogy a csoportok a lehető legtöbb időt töltsék közös eseményekkel, melyeken a szűkebb térségünk táncosai és közművelődési szakemberei is jelen lesznek. A rendezvényhez magyar – magyar néptánc konferenciát is csatolunk a kiscsősi Interaktív Falumúzeum pajtájában.

A 2012-ben meghívott együttesek

Kékiringó Néptáncgyűttes Erdély, Székelyudvarhely

A csoport Székelyudvarhelyen működik Both Aranka néptánc tanár, a Magyar Kultúra Lovagja vezetésével. Tagjai általános iskolás, közép- és felsőfokú iskolába járó fiatalok, akik a magyar tánc kultúrát anyanyelvi szinten művelik. Természetesen elsősorban a szűkebb vidékük, Udvarhelyszék táncaival foglalkoznak. 2011-ben résztvevői voltak a Magyar - Magyar Kulturális Találkozónak, emellett további napokat töltöttek Kiscsősön egy néptáncos tábor keretében.

Muravidék Néptáncgyűttes Szlovénia, Lendva

Az Együttes rendszeresen szervez magyar táncházakat Szlovéniában. Küldetésük a magyar kultúra továbbörökítése a gyorsan asszimilálódó szlovéniai magyarok körében. Iskolai szinten és ifjúsági-

felnőtt csoportban is foglalkoznak a néptáncsal. Székhelyük a lendvai Bánffy Központban van. Magyarországon ritkán vendégszerepelnek, de tavaly felléptek a Magyar – Magyar Kulturális találkozón.

Bokréta Néptáncgyűttes Kanada, Montreal

Az együttes tagjainak nagy része kanadai magyar, de francia, belga, perui tánckedvelők is járnak a csoportba. Heti rendszerességgel gyakorolnak Montrealban, több mint egy óráig magyar tánc repertoárral rendelkeznek. Montrealban évente több alkalommal tartanak táncházat, gálaműsort. Minden évben magyar táncbort rendeznek, melyen a résztvevők száma meghaladja a száz főt. Erre az alkalomra magyarországi zenészeket és néptánc oktatókat hívnak meg. Magyarországon együtt még nem jártak, első alkalommal kerülnek meghívásra 2012-ben.

Délibáb Néptáncgyűttes Ausztria, Wien

A 60 éves Délibáb ma:

A 2000-es év új kezdetet jelentett a Délibáb számára. A 80-as, 90-es évek aktív tagjai ismét kedvet kaptak a tánchoz és eleinte csak kevesen, majd később egyre többen újra próbálni és szerepelni kezdtek. 2004-ben egy újabb hagyomány kelt életre: megrendezésre került a Kultúregyesület néptánc csoportjainak gálaestje. 2007-ben már saját zenekarral, a Bécsi Bandával, valamint a Szivárvány Gyermekektánc csoporttal együtt a Délibáb több, mint 30 táncosa lépett színpadra. Gyakran járnak a magyarországi táncos rendezvényekre, heti 2-3 alkalommal próbálnak.

Magyarpalatkai Banda Erdély, Magyarpalatka

A zenekar a magyar népzene világának egyik legmeghatározóbb képviselője. Tagjai generációról-generációra sajátították el a vonós zene fortélyait, mesterei voltak a magyarországi tánczázi zenészek nagy részének. Sajnos a nagy öregek már kihaltak, de gyermekeik az elődökhöz méltó alázattal és zenei tudással művelik ma is a gyönyörű mezősegi muzsikát. A Banda gyakran jár Magyarországon. A Magyar – Magyar Kulturális Találkozón első alkalommal vendégszerepelnek.

Técsői Banda

A Kárpátalja egyetlen fennmaradt, autentikus zenét játszó magyar zenekara. Az általuk játszott zene és a hangszerelés is a ruszin és a magyar őskultúrák keveredését tükrözi. Hangulatos zeneszámaikkal koncert jellegű műsorokat adnak szűkebb hazájukban és Magyarországon. A magyarországi vendégszereplések a Banda fennmaradásának zálogai, hiszen Ők főként a muzsikáláshoz értenek, ebből igyekeznek megteremteni a megélhetésre valót.

SOMLÓ HANGJA 2013.

A rendezvény megtartja az eddig felépített irányvonalat. Gondosan tervezett műsorral, válogatott előadói körrel és a népi kultúra kihangsúlyozásával szelektálja, neveli közönségét.

A fent ismertetett programrészek mellett kihangsúlyozzuk a legnagyobb helyi érték, a somlói bor és a hozzá kapcsolódó borászati kultúra jelentőségét, megismertetjük a Somló térségét, a Hegy és a környező települések környezeti értékeit.

Újra szól a Somló

Hangja

2013. július 18-21-éig.

Júliusban, a kiscsösi táncképzéseket, népzenei és néptáncos programokat és a Kiscsösi Pajtafesztivált követően ismét megszólal a **Somló Hangja** Dobán, az Erdődy Kastély parkjában.

A magyar népzenei, világzenei és jazz élet legkiválóbbjai lépnek színpadra.

A koncertek mellett a néphagyományhoz, a helyi értékek bemutatásához kötődő programokkal, ökovásárral, egészségprogramokkal, kulturális játszóházzal várjuk látogatóinkat.

Az első karbonsemleges kulturális rendezvény!! Programjainkban nagy hangsúlyt kap a környezettudatosság, a természetvédelem.

„Somló, a nászészakák bora” – borvásár a Somló Hangja Fesztiválon

Vendégeink megkóstolhatják, megvásárolhatják a Somló jellegzetes, kitűnő minőségű száraz fehérborait. Más borvidékek termékeit is kínáljuk.

Néhány előadó:

Csík Zenekar – Ferenczi György és a Rackajam

Közös koncert július 20-án este

Benkó Dixiland Band
július 19-én este

Etnorom, Fláre Beás, Romungro Fiúk és más cigány
produkciók a roma kulturális napon.

Duna Művészegyüttes

Balázs Elemér Group

A téli ünnepkör népszokásai

Hagyomány már, hogy a téli programokat is a helyi gyűjtések alapján tarjuk meg. Legkiemelkedőbb programunk a Regölés, melyre az ország különböző vidékeiről érkeznek népművészek, pedagógusok, előadóművészek. Ez a jeles személyiségekből álló csoport tiszteli meg Kiscsősz lakóit a helyben és Iszkázon felgyűjtött téli népszokások, különösen a Karácsony másnapján szokásos regölés hagyományos formában való bemutatásával.

Ezen események mellett szinte minden héten zajlanak kulturális programok. Képzéseket, táncházakat, gyermek ismeretterjesztő foglalkozásokat, rendhagyó néphagyomány és

környezetismereti órákat tartunk a Kiscsősre és a Somló térségébe látogató vendégek, művészeti csoportok, iskolai, óvodai osztályok számára.

Programjaink eredményei a vidékfejlesztés szemszögéből

Térségi egyetértés, összefogás a politikusok és vidékfejlesztési szakemberek között

Egy vitathatatlanul eredményes és magas színvonalú, a helyi emberek által ismert és kedvelt, politikamentes program (programsorozat) olyan független „ügy”, amely mellé pártállástól és egyéb politikai meggyőződéstől függetlenül illik odaállni és a térségi vezetők nagy része valóban megtesz mindent, hogy valamilyen módon segítse a rendezvényeket, illetve jelen legyen azokon. Az ilyen esemény a vidék kirakata lehet, mely akkor éri el a célját, ha éppen azok nézik meg, akiknek a benne elhelyezett értékek felkeltik az érdeklődését, akik később a potenciális „vásárlói kört” alkotják. Ehhez minden helyi szervezet a maga lehetőségeihez képest igyekszik hozzájárulni. A jelentősebb települések művészeit, amatőr kulturális csoportjait delegálják, a vidékfejlesztési szervezetek, termelői csoportok, civilek kiállítási anyagokkal, figyelemfelkeltő, népszerűsítő interaktív programokkal jelennek meg. Más vezetők, szervezeti képviselők egyszerűen csak – elfogadva a meghívást – személyesen megjelennek az eseményeken. Fontos még, hogy a nagyobb súlyt képviselő közéleti személyiségek pozitív nyilatkozatokkal erősíthetik a szervezői kör és a programok elismertségét.

A vidékfejlesztés emblematikus rendezvényei

Tekintettel arra, hogy a helyi vidékfejlesztési szervezetek egyik fő feladata a hatékony kapcsolatépítés és kapcsolattartás a szűkebb térség és más vidékek – országok – hasonló szervezeteivel, kiváló lehetőséget nyújthatunk ezen feladatok gyakorlati megvalósítására. A Somló Hangján tervezett helyi termék és ökövásár, interaktív, környezettudatosságot népszerűsítő programsorozat éppen az ilyen partnerszervezetek fogadását teszi lehetővé. A megcélzott szervezetek megjelenhetnek saját produktumaikkal, hozhatják kisvállalkozóikat, akik értékesítési bevételre tehetnek szert, illetve delegálhatják a saját vidékükön működő kulturális, művészeti szervezeteket. 2013-ban az erdélyi Tövishát Leader egyesülettel és a szintén erdélyi CIVITAS Alapítvánnyal szeretnénk együttműködni. A meghívottak a saját térségük élelmiszertermékei mellett a kézműipar produktumait is hozzák. Mindkét helyről fogadunk hagyományőrző csoportokat, melyek elvihetik a baráti vendéglátás hírét. A vidékfejlesztési szakemberek szakmai tapasztalatcserét tarthatnak, melyen a működő, eredményes programokat, módszereket ismerhetik meg.

A saját térségünkben a **GEMARA-SK Vidékfejlesztési Egyesület** tevékenykedik. A rendezvény lehetőséget ad szakmai fórum megrendezésére és a programokat bemutató stand kialakítására. A szervezet ezek mellett házigazdája a nemzetközi kapcsolattartási programoknak és a térségi kulturális nap rendezvényeinek.

A szűkebb térségünkben, de annál nagyobb hatókörrel tevékenykedő **Kristály-völgy Egyesület** szervezésében valósulhat meg az újabb ökövásár és környezettudatosságot népszerűsítő programsorozat, mely kihasználva a Somló Hangja helyszíne adta természeti adottságokat a lehető

leghatásosabb módon fogalmazhatja meg mondanivalóját. Ötvenhektáros ősparkban, művészeti programok mellett, környezetbe illő installációs eszközök használatával rendezhetik meg őstermelői és kézműves vásárukat, gasztronómiai programjaikat, interaktív kiállításukat és az egyéb, természeti értékeinket népszerűsítő figyelemfelkeltő programrészeket. Ezen programrészen belül a tudatos vásárlói szokások terjesztése, az energiatakarékosság vidéki lehetőségei a táplálkozási szokások egészségesebbé tétele, a magyar érték védelme is reflektorfénybe kerül. Külön figyelmet fordítunk a nemrégiben elfogadott Hungarikum törvénnyel kapcsolatos programlehetőségekre.

A fent bemutatott eseménysorozat olyan értéket képvisel, mely mellé a **Vidékfejlesztési Minisztérium, a Magyar Nemzeti Vidéki Hálózat, a Nemzeti Agrárszaktanácsadási, Képzési és Vidékfejlesztési Intézet** is büszkén társulhat, akár a programok résztvevőjeként, akár kiállítóként, társszervezőként. A kezdeti lépésektől az elmúlt tíz évben egy lassan, de tudatosan építkező mintaprogram jött létre, mely nem importált erőszakosan idegen ötleteket, nem zárta ki a helyieket, sőt kifejezetten a helyi kultúrára és tudásra épült, a helyben felmerülő igényeket elégíti ki.

Nevelő erő

A rendszerváltás óta eltelt időszakban egy olyan generáció nevelkedett fel vidéken, amely a gazdasági átalakulásokkal és a kultúra teljes visszaszorulásával járó okok miatt alig, vagy egyáltalán nem találkozott magas szintű művészettel, közösségi programmal. A Faluházak a pénzhány miatt jobb esetben utazó bazárok üzemhelyiségévé váltak, rosszabb esetben szinte teljesen bezártak. A vidéki települések rendezvényein az újonnan divatba jött playback sztárocskák, vagy őket gyengén utánzó vidéki „előadók” és alacsony színvonalú – nyugati mintára alakult – „táncsoportok” szerepeltek, feneküket mutogató pom-pom lányokkal és gáziéhes menedzserekkel. A kisebb falvak megelégedtek egy helyi szintetizátoros lagzis műsorával és a mellé való gulyáslevessel, esetleg lufihajtogató bohóccal. Az értelmiség számára ez egyenlő volt a vidéki élet teljes ellehetetlenülésével. A közepes minőségű, vagy gyenge iskolák pedagógusain, a helyi orvoson és a településvezetőn kívül szinte minden tanulni vágyó értelmiségi fiatal elhagyta ezeket a településeket. A helyben maradó idősebbek kulturális igény szintje az eltelt évtizedek alatt a fent bemutatott kínálat színvonalára csökkent. Érdekes volt tapasztalni, hogy a környező falvakból érkezett vendégek a kezdeti években a televízióból ismert „csinált” sztárokat hiányolták a programjainkról. Mindezek után nagy öröm érezni, hogy ezek a kérések mostanában egyáltalán nem merülnek fel. A helyiek ismerik a falvakban fellépő népzenekezek albumait, hallgatják zenéjüket, átszoktak a közszolgálati televíziók és rádióadók kulturális műsoraiba, különösen a népzenevel, néptáncsal, világzenevel kapcsolatos adásokra. A falvak fiataljai ma már aktív résztvevői azoknak az esti táncházaknak, amelyeket a kezdetekben megvetettek és messze elkerültek. Mindezek mellett meggyőződésünk hogy más művészeti ágakra és egyéb kulturális és közéleti eseményekre, értékteremtő programokra is érzékenyebbek lettek a rendezvényeink látogatói.

Helyi fejlődés, helyben maradó érték

Kiscsász, a száz lelkes település jó példája annak, hogy a helyben forgó pénz tovább élési, fennmaradási, sőt fejlődési esélyt ad a helyieknek. A kezdeti években egyetlen bérelhető parasztház volt a faluban, amelyet rendszeresen igénybe vettünk. Jelenleg öt helyi szállásadó működik és nemsokára indul az UMVP által támogatott szálláshely beruházás megvalósítási szakasza, mely újabb harminc férőhelyet eredményez. A szálláshelyek számának bővülése nem eredményezte az eredetileg meglévő ház forgalmának visszaesését, sőt, az is emelkedett. Az előre tervezhető és biztos

bevételek kiegészítő jövedelmet biztosít több kiscsörszi család számára. A helyi vendéglátó-ipari vállalkozás szintén számíthat a jelentősebb rendezvényekből származó jövedelemre. Az Élő Forrás Hagyományőrző Egyesület egyre bővülő képzési, rendezvényszervezési, múzeumműködtetési feladataihoz munkahelyeket teremtett, melyek nagy részét szintén helyben élő munkavállalókkal töltötte be. Az ilyen módon keletkezett jövedelem az itt élők életét könnyíti meg. Tapasztaltuk, hogy a Pajtafesztivál és más kisebb rendezvények kapcsán a település lakói igyekeznek rendben tartani, szépíteni a portájukat, házaikat. Ezek a változások javítják a falu arcát, élhetőbbé teszik a települést. Hasonló változásokat és kezdeményezéseket tapasztalunk a Somló Hangja Fesztivál kapcsán Dobán, ahol a falu vezetőinek segítő szándéka több helyi fejlesztésben is tükröződik. Sátorozó hely kialakítása mellett több területet alkalmassá tettek a parkolásra, összefogták a helyi munkaerőt és lelkesítették a falu mozgósítható lakosságát. A szállásadás terén már négy év alatt is látható előrelépés történt. A rendezvényeinken nyújtott szolgáltatások terén elsőbbséget – esetenként kizárólagosságot – élveznek a helyi, térségbeli szolgáltatók, vállalkozók, ezt a szemléletet igyekszünk elültetni a vendégeink gondolkodásában is.

A kulturális programoknak természetesen nem szeretnénk a valóságosnál nagyobb jelentőséget tulajdonítani. A térségben működő vállalkozások erejének, fejlődésének függvénye a térség gazdaságának működése. Ezek az események azonban kapcsot jelenthetnek a vállalkozások között, lehetőséget adhatnak a találkozásokra, bemutatkozásokra, együttműködések kialakítására.

Példaadás arra, hogy a jó ötlet, a tudás és a kitartás meghozhatja gyümölcsét

A Kiscsörszön és térségében zajló képzések sorát körülbelül tíz évvel ezelőtt indítottuk a Csík Zenekar előadássorozatával (Veszprém Megye kis falvaiban, iskoláiban közel 150 előadás volt). A hét végi bentlakásos, vagy egy napos gyermek és ifjúsági táncképzéseinknek igen nagy sikere volt. Ezen a példán ma már az ország legkülönbözőbb részein rendeznek hasonló eseményeket, melyeknek szervezői büszkén értesítenek minket sikereikről. Együttműködés kereteiben segítjük, hirdetjük egymás programjait. A magyar népi kultúra előtérbe helyezésével, a jó példa és a közönség köreiben aratott siker kapcsán egyre több kistelepülés kér segítséget helyi programjának, falunapjának megszervezésében. Láthatóan szaporodnak a néptánc előadások, népzenei koncertek, illetve a helyi iskolák és felnőtt közösségek hagyományőrző csoportjai. A programjaink stílusát sokan igyekeznek átvenni (Sümegprágai Fazekastalálkozó, Litéri Senior Néptáncfesztivál, Somlói Tavasz Fesztivál, Somlói Napok, stb.).

Az együttműködések során tapasztalatok és ötletek átadására is sor kerül. Példát adhatunk arra, hogy milyen módon használhattuk ki hatékonyan a pályázati és egyéb támogatási lehetőségeket, hogy a folyamatok kitartó végig vitelével valóban elérhettük a remélt eredményt, hogy a több lábon álló, de egymásba kapcsolódó programterületekkel foglalkozó vidéki kezdeményezés életképes lehet.